

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953 — Telefon št. 30-69.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v torek, dne 9. aprila 1935.

Štev. 40.

Kako dolgo še?

Ob pričetku spomladanske sezone je zopet oživilo v vsej brezobzirnosti krošnjarstvo. Po hišah hodijo ljudje in ponujajo vse mogoče blago, od biaga za obleke pa do najbolj bednih drobnarij!

Naši zakonski predpisi sicer čisto jasno govore, da to krošnjarstvo ni dovoljeno, temveč da smejo praviloma prodajati po hišah samo invalidi in za delo nesposobni ljudje ter krošnjariji, ki prodajajo svoje domače izdelke, kakor n. pr. suho robo naši ribničani. Poleg tega se sme dovoliti krošnjarstvo še ljudem iz pasivnih krajev, a to krošnjarstvo je že zelo omejeno le na določene kraje in na določeno blago. V obmejnih okrajih pa je krošnjarstvo iz lahkih razlogov še bolj omejeno, ko razumljivih razlogov še bolj omejeno, saj je tu krošnjarstvo večinoma vedno v zvezi s tihotapstvom. Krošnjarstvo s tujimi izdelki pa je sploh prepovedano.

Nobenega dvoma ni, da bi takoj prenehale vse te pritožbe trgovcev in obrtnikov proti krošnjarstvu, če bi se veljavni predpisi o krošnjarstvu vsaj za silo izpolnjevali. Kajti tisto krošnjarstvo, ki ga zakon dopušča, je tako malenkostno, da bi ga trgovina trpela in prenesla.

Čeprav pa so zakonski predpisi o krošnjarstvu nadvse jasni in čeprav so tudi posamezne upravne oblasti izdale že stroga navodila, da se ti predpisi tudi izvajajo, traja krošnjarstvo kar naprej in tudi takšno, ki je po zakonu absolutno prepovedano. Kakor da sploh ne bi bilo nobenega zakona, tako nemoteno se krošnjari kar javno od hiše do hiše. In nikdar se nič ne sliši, da bi oblast prišla tega ali onega krošnjarja in ga kaznovala, kakor zahteva zakon, pa tudi javni interes.

Kako dolgo se bo še trpelo to nelegalno krošnjarstvo, moramo zato vprašati z vsem poudarkom! To tem bolj, ker se na drugi strani zahteva od trgovcev naravnost fanatično natančno izpolnjevanje tudi najbolj skrite zakonske določbe. Takoj je tu oblast, če pozabi trgovec le na nezmaten račun 21 če pritisniti kolek, nikogar pa ni, ki bi videl, kako hite krošnjariji s kovčki od hiše do hiše in prodajajo blago!

Z vsi pravico mora zato trgovstvo zahtevati, da ne velja le zanj zakon, temveč za vse državljane — in tudi za krošnjarje. To pa mora trgovstvo zahtevati tudi v interesu državnih financ. Ni treba na tem mestu razlagati, kako silno je bila letos povišana davčna osnova za pridobitno vsem pridobitnim stanovom, ker so to naši bralci na svoji koži le prebradko občutili. S tem večjim poudarkom pa moramo zato vprašati, kako smatramo odločujoči krogi za možno, da zaslužijo ti pridobitni krogi od njih zahtevane davke, če se pa jim ne nudi ona zaščita, ki jo za svoje poslovanje nujno potrebujejo! Kako naj vendar zasluži trgovec denar za davke, če pa mu sme one-mogočiti zaslužek danes krošnjari, jutri konzum, potem nabavljala zadruga, potem zopet industrijska prodajalna in na vse zadnje še karteli. Iz nič ni nič, in če trgovec nič ne zasluži, potem tudi ne more plačevati davkov.

Kako dolgo še, moramo vprašati, naj se še trpi to preziranje zakonskih predpisov na škodo trgovstva in obrtnika? Če je krošnjarjenje dovoljeno le v izjemnih primerih, potem se sme dopuščati tudi le v teh izjemnih primerih. Enkrat je vendar treba napraviti red in poskrbeti, da se bo zakon spoštoval — in tudi od krošnjarjev. Naj se nikar ne misli, da ponavlja trgovstvo to svojo zahtevo le iz navade ali zaradi lepšega. Nasprotno, zaradi nujne potrebe mora trgovstvo to zahtevo ponavljati tako dolgo, da bo popolnoma izvedena, ker je krošnjarstvo zavzelo že tak obseg, da postaja katastrofa zlasti za nekatere pango-trgovine. Za golo eksistenco se bori trgovci, ko se bori proti krošnjarstvu in to naj že enkrat oblasti spoznajo!

Vedno zahteva trgovstvo le to, kar mu gre po zakonu in nikdar ne išče za sebe nobenih privilegijev, pa čeprav bi te zara-

di svojega vestnega opravljanja davčne službe v obilni meri zaslužilo. Zato se mu naj da vsaj to, kar mu po zakonu gre in zato naj bo že konec temu stanju, da mora

trgovstvo vpraševati, kako dolgo bo še trajalo to nespoštovanje zakonskih predpisov glede krošnjarstva! Za vse mora veljati zakon — in tudi za krošnjarje!

Pa šestih mesecih

Kjerkoli biva jugoslovanski narod, povsod se danes ob prvi polletnici strašnega zločina obnavlja spomin na one grozne trenutke, ko je prišla strašna vest, da je pod roko zločina padel on, ki je bil njegov vodja v sreči in nesreči, ki je vedno tako vztrajno, odločno in preudarno vodil njegovo usodo.

Mučeniška smrt velikega voditelja je združila ves narod v eni misli in v eni volji, da je ves narod nadaljeval delo, ki ga je začel njegov veliki kralj. Silna izguba je bila zaradi narodne enodušnosti na ta način vsaj nekoliko zmanjšana. In zato je jugoslovanski narod srečno premagal vse težave, ki so se mu tedaj nakopičeno postavile nasproti.

In prav tako jih bo tudi v bodoče, če bo

ostal zvest sebi in nikdar ne pozabil svoje zaobljube ob smrti velikega voditelja, da bo vedno in ob vsaki uri izpolnjeval zadnje njegovo sporočilo, da bo čuval Jugoslavijo. Ob prvi polletnici marsejske tragedije, ko se na zunaj zaključuje doba velike žalosti, je treba, da jugoslovanski narod znova poudari, da se nikdar ne bo izneveril idealom svojega mučeniškega kralja. Z veliko in sveto zaobljubo, da bo še nadalje čuval Jugoslavijo, praznuje jugoslovanski narod ob prvi polletnici spomina svojega velikega kralja. In ta zaobljuba velikemu voditelju ne bo nikdar izginila iz sre jugoslovancev, temveč bo živela naprej in bodrila jugoslovanski narod, da bo vedno kos vsem svojim dolžnostim.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Pomembna razsodba nemškega sodišča

Tudi detaljista je treba zaščititi in ne le konsumenta

»Leipziger Kolonialwaren-Zeitung« je objavila razsodbo sodišča v Krefeldu, ki mora zlasti v naši javnosti vzbuditi največjo pozornost in tudi priznanje. Je pač tako redko, da bi se kdo oziral na težave manjšega trgovstva, da dene dvakrat bolj dobro, če se vendarle kdaj pripeti, da pride tudi detaljist do svojih pravic. Dejanski stan za razsodbo sodišča je bil naslednji:

Neka strokovna zveza je v pritožbi očitala nekemu detaljistu »šlajdranje« cen in zato predlagala, da bi se mu prepovedalo določene vrste blaga prodajati brez določenega minimalnega dobička. Obenem je ta strokovna zveza zahtevala in predložila potrdilo trgovinske zbornice, da je od nje predlagani dobiček pravičen. Obtoženi detaljist je ugovarjal, da mu pri njegovi kalkulaciji dovoljujejo njegove prodajne cene še vedno običajni dobiček. Tako poceni more prodajati, ker plača vse v gotovini in zato dobi tudi vse ceneje. Na te okoliščine se trgovinska zbornica ne ozira v zadostni meri.

Sodišče v Krefeldu pa te razloge obtoženega ni priznalo in jih je odklonilo z motivacijo, da se ne sme varovati le konsument, temveč tudi detaljist, kakor že to zahtevajo splošni gospodarski interesi. Pravična cena ne sme nuditi potrošniku tako velikih ugodnosti, da bi s tem škodovala konkurenco. Pravična cena se more ugotoviti le z ozirom na povprečne razmere trgovcev dotične stroke, ne da bi se pri tem posebej upoštevalo, da morejo nekatere kapitalno močne tvrdke prodajati

ceneje, kakor pa povprečno drugi detaljisti. Nizke cene izgubljajo svojo koristnost tam, kjer začno izpodkopavati eksistenco drugih. Tako pravično določena cena, odobrena sporazumno od zainteresiranega strokovnega združenja trgovcev in kateri ni ugovarjala nadzorna oblast, je potem obvezna tudi za vse trgovce in tudi za one, ki morda niso člani tega združenja in ki zato niso pristali na sporazum o cenah. Prodajanje za nižje cene, kakor jih določa ta sporazum, je »šlajdranje« in tudi v tem primeru, če bi dotični trgovec zaradi velikega odjema in izredno cenega nakupa prodajal blago z dobičkom.

Potrebno bi bilo, da bi se tudi pri nas izrekla podobna razsodba, ker prodajanje za slepo ceno se precej širi. Dostikrat tudi le iz nelepe zavisti, da konkurent nima dobička, dostikrat pa tudi zaradi pomanjkanja prave stanovske solidarnosti, ki bi pustila živeti tudi drugemu. Niti pa ne bomo omenjali onih primerov prodajanja za vsako ceno, ki že napovedujejo bližnji polom podjetja in ko gre vse prodajanje izpod cene že na račun upnikov.

Tudi detaljist mora živeti, tudi njegova eksistenca se mora spoštovati in zato ne gre, da bi se ubijal s cenami, ki so čezmerno nizke, ki ne dovoljujejo onega dobička, ki ga mora imeti detaljist, če noče propasti. Nujno bi zato bilo, da bi to stališče nemškega sodišča usvojila tudi naša sodišča in da bi se napravil konec vsake-mu »šlajdranju« blaga, ker to onemogočuje vsako solidno trgovino.

Izdatki državnih podjetij

Drž. tiskarna v Beogradu 1.9 (129.6%), drž. tiskarna v Sarajevu 0.6 (143.1%), Uprava drž. monopolov 22.7 (67.0%), drž. sladkornica na Čukarici 0.4 (15.17%), drž. železnice 137.7 (87.1%), rečna plovba 4.2 (56.9%), pošta 27.2 (99.36%), Poštna hranilnica 1.3 (111.6%), kmetijsko ministrstvo 0.9 (30.2%), gozdovi 4.1 (73.86%), rudniki 15.7 (86.14%), socialne in zdravstvene ustanove 1.6 (38.24%), skupno 220.5 (81.27%).

Dohodki državnih podjetij

Drž. tiskarna v Beogradu 2.0 (92.9%), drž. tiskarna v Sarajevu 0.6 (120.2%), uprava drž. monopolov 22.7 (67.0%), Sladkornica na Čukarici 0.6 (16.23%), železnice 150.3 (93.67%), rečna plovba 0.002 (—), pošta 30.5 (75.9%), Poštna hranilnica 2.5 (42.09%), kmetijsko ministrstvo 0.9 (30.2 odstotka), Drž. hip. banka 1.5 (34.6%), gozdovi 6.2 (79.2%), rudniki 18.6 (83.8%), soc. in zdrav. ustanove 1.6 (38.24%), skupno 238.6 (78.62%).

Po proračunu je bil za februar predviden presežek dohodkov drž. podjetij, v višini 32.1, dosežen pa je bil v višini 18.0 milijonov Din. Od doseženih presežkov je bilo izročenih drž. blagajni 7.3 milijona dinarjev, ostanek so drž. podjetja zadržala za sebe.

Plenarna seja Zbornice za TOI v Ljubljani

bo v petek, dne 12. aprila 1935 ob pol 9. uri dopoldne v zbornični sejni dvorani, Beethovnova ul. 10/1.

Dnevni red:

1. Naznanila predsedstva.
2. Poslovno poročilo o delovanju zbornice.
3. Računski zaključek Zbornice za leto 1934 in poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Poslovnik za Zavod za pospeševanje obrta in industrije Zbornice za TOI.
5. Volitev finančnega odbora.
6. Volitev nadzornega odbora.
7. Ureditev trgovinskih odnosov z inozemstvom.
8. Ugostiteljstvo kot faktor v našem narodnem gospodarstvu.
9. Reforma banovinskih in samoupravnih financ.
10. Samostojni predlogi odsekov in zborničnih svetnikov.

Lep napredek ladjedelnice »Split«

Te dni je bil 4. redni občni zbor delničarjev ladjedelnice »Split«. Iz poročila upravnega sveta se vidi, da je dosegla ladjedelnica lep napredek. Delavnice so bile znatno razširjene, kupljen je bil nov remorker in nabavljenih več novih strojev. Vrednost ladjedelnice se je s temi nabavami in napravami dvignila od 24 na 28 milijonov Din. Ladjedelnica more sedaj že popolnoma popraviti in izdelati ladje do 100 m dolžine. V kratkem pa bo mogla ladjedelnica popravljati tudi ladje do 120 m dolžine in do 4000 bto reg. ton. S tem bo omogočila ladjedelnica naši mornarici, da bo mogla nabavljati ladje do 90% doma. Lansko leto je bilo v ladjedelnici popravljeno 226 ladij. Razveseljivo je, da so tudi mezde delavcev primerne, saj je znašala srednja mezda 42.28 Din na dan.

Zaščita naše tekstilne industrije

Vlada je izdala več ukrepov v zaščito in pospeševanje naše domače tekstilne industrije. Vojska, uprava monopola in vse državne ustanove bodo po možnosti v bodoče vse svoje potrebe na tekstilnem blagu kri-le samo pri domačih tekstilnih tvornicah, da se s tem čim bolj omeji uvoz tujih tkanin in obenem pomaga domači industriji. Ustanavljanje novih tekstilnih podjetij bo prepovedano. Posebna pozornost pa se bo posvetila tudi gojitvi lanu in konoplje, da se tudi glede sirovin čim bolj osamosvoji domača industrija od tujine.

Državne finance v februarju

Finančno ministrstvo je objavilo pregled državnih izdatkov in dohodkov v februarju.

Izdatki splošne uprave

so znašali (vse v milijonih Din, številke v oklepajih v odstotkih od proračunske določenih zneskov):

vrhovna drž. uprava 13.7 (109.98%); pokojnine 91.8 (110.54%); invalidnine 6.5 (75.70%); drž. dolgovi 89.7 (113.78%); ministrstva: pravosodno 26.3 (88.58%), prosvetno 66.9 (101.18%), zunanje 12.3 (123.13 odstotka), notranje 40.9 (90.3%), finančno 26.5 (107.43%), vojno 143.1 (88.37%), gradbeno 10.3 (75.31%), prosvetno 4.1 (24.44%) trg. in industrijsko 3.7 (102.41%), soc. pol. in nar. zdr. 11.5 (93.92%), telesne vzgoje 2.0 (169.96%), rezervni krediti 0.07 (3.78 odstotka), skupno 555.0 ali 96.33%.

Dohodki:

(Vse v milijonih Din, v oklepajih odstotne številke od predvidenega proračuna):

Neposredni davki: splošni neposredni davki 146.4 (108.71%), posebni davki 35.3 (87.07%), izredni davki 11.6 (84.68%).

Posredni davki: trošarine 60.5 (90.89%), takse 78.9 (85.77%), carine, ažio 42.4 (78.33%), monopoli (višek dohodkov) 99.3 (76.92%), razni manjši dohodki 13.9 (117.04 odstotka); višji dohodki drž. podjetij: prosvetno ministrstvo 0.18 (21.2%), finančno ministrstvo 0.17 (9.7%), železnice 12.5 (506.6%), pošta 3.2 (25.4%), Poštna hranilnica 1.2 (24.7%), gozdovi 2.1 (92.27%), rudniki 2.8 (73.2%), skupno 511.1 (88.72 odstotka).

Iz uredbe o zaposlitvi tujcev

II.

Čl. 11. — Če so naši državljani določene stroke brez službe, morajo pristojne delavske zbornice, odnosno prizadeta strokovna združenja, ki vodijo evidenco o svojih brezposelnih članih, obvestiti o tem pristojno borzo dela in v svojih poročilih navesti poleg osebnih podatkov brezposelnih tudi njih strokovno kvalifikacijo in prakso ter njih naslov. Borza dela mora razpustiti delodajalca tja, kjer more dobiti zahtevano delovno silo.

Čl. 12. — Na prošnjo zainteresirane osebe mora borza za delo na podlagi poročil strokovnih organizacij in na podlagi svojih podatkov odgovoriti v 15 dneh. V nasprotnem primeru mora prosilec samo dokazati, da se je obrnil na borzo za delo in pristojna oblast more izdati svoj odlok brez mišljenja borze za delo.

Javna borza za delo izda svoje mišljenje potem, ko je bila plačana taksa po tar. post. 3. in 4. taksnega zakona.

Čl. 13. — Na zahtevo zainteresiranega delodajalca in na predlog odbora za tuje delavce, more ban odrediti, da inšpektor dela ali komisija na samem kraju preišče potrebo zaposlitve tuje delovne moči. Potne stroške inšpektorja odn. komisije plača delodajalec po Uredbi o plačilu potnih stroškov za službena potovanja sodnih uradnikov z dne 29. marca 1929.

Čl. 14. — Delodajalec je dolžan skleniti s tujcem, ki pride na podlagi pravilno dobljenega dovoljenja iz tujine, službeno pogodbo, s katero mu zagotovi najmanj enake pogoje kakor našemu državljanu iste strokovne sposobnosti in stroke ter s katero mora tudi določiti, koliko mu pripada za potne stroške, če bi se vrnil po poteku službene pogodbe. Te pogodbe mora delodajalec najkasneje v 15 dneh dati potrditi v treh izvodih pri pristojni policijski oblasti. En izvod zadrži za sebe, en ostane tujemu državljanu, enega pa pošlje pristojni oblasti prve stopnje.

Čl. 15. — Delodajalec, ki zaposluje tuje državljane mora:

1. voditi po predpisnem obrazcu register, v katerega zapisuje vse potrebne podatke o tujih državljanih, ki jih zaposluje, razen za one, ki imajo dovoljenje po toč. 3. čl. 4. te uredbe.

2. v 10 dneh po zaposlitvi prijaviti tujca, ki ima osebno dovoljenje po toč. 5. in 6. čl. 4. te uredbe, omi oblasti I. stopnje, ki je izdala dovoljenje.

3. v 10 dneh po končani zaposlitvi tujca sporočiti to pristojni policijski odn. upravni oblasti I. stopnje.

Čl. 16. — Pri vsaki upravni oblasti I. stopnje se ustanovi poseben odbor za tuje delavce, ki poroča banu o vseh prošnjah in o vseh zadevah, ki se tičejo dovoljenj o zaposlitvi tujih državljanov. Ta odbor sestavljajo: šef oddelka za soc. politiko, referent inšpekcije dela ter po en zastopnik upravnega oddelka in oddelka za trgovino, obrt in industrijo pri vsaki banški upravi. Mnenja odbora niso obvezna za bana.

Čl. 17. — Delodajalcu izdano dovoljenje preneha veljati:

1. po izteku določenega roka, 2. če ustavi delo delodajalec in 3. s prenehanjem delovnega razmerja.

Tujcu izdano dovoljenje pa preneha: 1. če se ne postopa po predpisih odst. 2. čl. 5. te uredbe, 2. po poteku določenega roka, 3. 30 dni po naznanilu odloka, da je izdano dovoljenje preklicano na nedoločen čas, 4. Če zapusti tujec ozemlje naše države za več kot tri mesece v enem koledarskem letu in odhod ter njegove razloge ne navede v pisni vlogi na pristojno oblast, ki mu je dala to dovoljenje, niti ne prijavi svojega povratka v državo v 10 dneh.

Čl. 18. — Dovoljenje se uniči:

1. če je tujci državljani zaposlen v nasprotju s čl. 6. te uredbe;

2. če se je nehal razlog, zaradi katerega je bilo izdano dovoljenje;

3. če delodajalec odn. tuji državljani, ki je dobil dovoljenje, ne plača določene takse po čl. 23. te uredbe.

Dovoljenje pa se more uničiti:

1. če se v določenem roku ne izpolnijo pogoji, na katere je vezana veljavnost izdanega dovoljenja;

2. če so v prošnji ali seznamu podatkov o tujem državljanu netočni podatki;

3. če delodajalec ne sklene v predpisnem roku s tujcem službene pogodbe;

4. če tuji državljani zlorabi gostoljubje naše države;

5. v vseh drugih primerih kršitve te uredbe ali izdanih predpisov brez ozira na to, če je bila izrečena denarna kazen ali ne.

Čl. 19. — Inšpektor dela ali organi oblasti morajo z zapisnikom ugotoviti in takoj o tem obvestiti pristojno oblast zaradi nadaljnjega postopanja, če ugotove:

1. da so tuji državljani zaposleni brez dovoljenja, odnosno po poteku dovoljenja in v nasprotju s čl. 6. te uredbe;

2. da niso izpolnjeni pogoji, pod katerimi je bilo dano dovoljenje;

3. da delodajalec ne vodi registra o tujih nameščencih, da ni izpolnil svojih obvez po tej uredbi in da ni sklenil s tujimi nameščenci službene pogodbe.

Čl. 20. — Proti vsem odlokom oblasti I. stopnje se more zainteresirana stranka pritožiti v 15 dneh po sporočilu odloka ministru za soc. politiko, in sicer po oblasti, ki je izdala odlok. Pritožba proti višini takse pa je dopustna le, če je bila vsa taksa že plačana. Pritožba nima odločilne moči, če ni oblast I. stopnje odredila drugače.

Zlati blok v težavah

Ne izjava predsednika Nizozemske banke, da devalvacija belge ne bo vplivala na valutno politiko Holandske in ne podobna izjava upravnega sveta Švicarske banke, da ostaja Švica pri zlati veljavi, nista mogli preprečiti sveta in špekulacija je začela z uspehom atako proti holandskemu goldinarju. Da to atako odbije, je zvišala Nizozemska banka diskont za cel odstotek, da bi z večjo obrestno nagrado ustavila odток zlata. Toda pričakovane ugodne učinke ni bilo. Splošna nervoznost se je zaradi zvišanja diskonta še povečala in iz Londona delujoča špekulacija na baisse je bila uspešna.

Deport za vse trge zlatega bloka se je stalno dvigal. Za Amsterdam je znašal deport 28. marca še 5%, dne 29. marca že 4 odstotke, dne 2. aprila 5 in 3. aprila že 6 odstotkov. Enako se je dvignil deport za Švico, in sicer še v večji meri. Od 5-5% 28. marca je skočil na 15%, dne 3. aprila,

Bolgarski velesejem v Plovdivu

Kakor druga leta, bo tudi letos v Plovdivu v dneh od 29. aprila do 12. maja vzorčni velesejem, ki je glavni velesejem Bolgarske. Na plovdivskem velesejmu se morejo obiskovalci, ki se zanimajo za bolgarski uvoz, v kratkem seznaniti z vsemi panogami bolgarskega narodnega gospodarstva. Morejo videti, katere sirovine in kateri fabrikati so potrebni bolgarskemu gospodarstvu. Oni obiskovalci pa, ki se zanimajo za bolgarski izvoz, morejo spoznati vso bolgarsko izvozno produkcijo ter stopiti v stik z vsemi večjimi bolgarskimi proizvajalci. Navadno je na sejmu več ko tisoč razstavilcev. Lanski velesejem je obiskalo nad 100.000 ljudi in na velesejmu so bile sklenjene kupčije za več ko 25 milijonov levov. Pri tem pa po sejmu sklenjene kupčije niso vsote.

Davčna matematika

Pod tem naslovom piše nekdo v »Politiki« naslednje:

»Dogodilo se mi je nekaj, kar more človek le težko verjeti.

Bil sem doma, ko pride davčni organ in hoče popisati moje stvari. Moja žena je vedela, da sem vse plačal, pa se je začela pripraviti z davčnim organom. S težavo se ji je le posrečilo, da je zadevo odgodila. Drug dan grem na davčno upravo, kjer smo pregledali knjige in ugotovili, da — nič ne dolgujem.

Cez par dni, zopet davčni organ na vratih. Grem z njim skupaj na davkarijo. Zopet pregledujemo knjige, sedaj v navzočnosti šefa in zopet konstatiramo, da nič ne dolgujem.

Pa veste, v čem je bila stvar? Davčni matematik, in ti so pri nas neverjetno ženični, je na eni strani sešteval vplačila, na drugi strani pa leta vplačil, pa nato vsoto let odštel od vsote vplačil in tako dobil, da sem dolžan še 4500 Din.

Če je ta modrijan za ta svoj podvig dobil tudi medaljo, ne vem.

Kazni

Čl. 21. — Delodajalec, ki zaposli tujega državljan v nasprotju s predpisi odst. 1. čl. 2. in odst. 1. čl. 6. te uredbe, se kaznuje z globo od 100 do 10.000 Din.

Delodajalec, ki krši predpise čl. 14. in 15. toč. 2. in 3. čl. 18. te uredbe, se kaznuje z globo 100 do 5000 Din brez ozira na to, če je prošnja za dovoljenje uničena ali odbita.

Delodajalec se kaznuje s posebno razsodbo za vsakega tujega državljan, ki bi ga zaposlil v nasprotju s predpisi te uredbe.

Tuji državljani, ki se zaposli v nasprotju s predpisi odst. 1. čl. 2., odst. 1. čl. 6. toč. 2. in 3. čl. 17. in toč. 2. in 5. odst. 2. čl. 18. te uredbe, se kaznuje z globo od 100 do 3000 Din. Poleg tega se mu more prepovedati vsaka druga namestitve v Jugoslaviji.

Oseba, ki krši ostale predpise te uredbe in izdanih predpisov, se kaznuje z globo od 100 do 3000 Din.

Vse denarne kazni izreka pristojna oblast I. stopnje.

Vse po tej uredbi izrečene denarne kazni se stekajo v »fond za neposredno podpiranje brezposelnih delavcev«, ki je pri Drž. hip. banki.

Minister za soc. politiko predpiše način, kako se vplačuje denar v ta fond. (Konec prihodnjic.)

na Milan pa od 22 na 26 odstotkov. Še najbolj je odrezal deport na Pariz, ki se je dvignil le od 25 na 4 odstotke, nato pa padel zopet na 3 odstotke.

Pomirljive izjave predsednikov emisij bank niso imele pravega učinka zlasti zaradi velikega odliva zlata, ki je zadel tako Švicarsko kot Nizozemsko banko. Že prejšnji teden je izgubila Švicarska banka okoli 800 milijonov Din zlata, Nizozemska pa še v večji meri.

Nezaupanje javnosti v stabilnost holandske valute se je seveda pokazalo tudi v težajih. Beg v dolarje in funte se je dvignil in zato sta napredovala tečaja funta in dolarja, dočim je holandski goldinar zdrknil navzdol, dosegel spodnjo zlato točko, dočim je dolar prekoračil zlato pariteto. V zadnjih dneh si je goldinar sicer nekoliko opomogel, vendar pa še nihče ne veruje, da so težave že premagane.

Sušaški trgovci za zvezo Slovenije z morjem

V nedeljo je bil v Trgovskem domu na Sušaku občni zbor tamošnjega združenja. Predsedniško poročilo je podal Milan Bačič, ki je v svojem poročilu zlasti naglasil borbo združenja, da se izvede železniška zveza Slovenije z morjem. Združenje je v ta namen opetovano interveniralo. Nato je poročal o uspešnem boju združenja za ustanovitev podružnice Narodne banke na Sušaku, za znižanje telefonskih pristojbin, za znižanje železniških tarif itd. V novembru pa je združenje zlasti nastopilo proti previsoki odmeri pridobnine in zlasti na podlagi stanovanjskih najemnin. Tudi zaradi nepravilnega prodajanja vina z ladij, je nastopilo združenje. Opisal je še ostalo delo združenja in omenil, da je ustanovljeni podporni fond že dosegel 6210 Din.

Tajnik Božo Petrič je v svojem poročilu omenil, da je število članstva od lani naraslo za 134 na 778, od katerih je 562 na Sušaku, 175 v sušaškem okraju, 41 pa v mestu Bakar.

Z uspehom se je združenje borilo proti nelegalni trgovini, ki je nazadovala. Dočim je lani prijavilo združenje oblastem 73 nelegalnih krošnjarjev, jih je letos le še 37. Delo pisarne združenja je bilo zlasti zaradi davčnih zadev zelo živahno. Pri volitvah sta bili predloženi dve listi in je z 81 proti 25 glasovom bila izvoljena lista stare uprave.

Že v 24 urah

barva, pleštra in ko
mišne snati obleke.
klobake itd. Skrobi
in svetlolika srajce, ovratnike in manšete.
Pere, suš. monga in tika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Politične vesti

Sramoto 20. stoletja imenuje zadnje madjarske volitve Göbbelsovo glasilo »Der Angriff«. To pa predvsem zato, ker je dobilo pri teh volitvah 800.000 Nemcev in Slovkov le enega poslanca. List pravi, da nimajo Madjari nobene pravice pritoževati se nad državami Male antante, ker v teh imajo narodne manjšine vse pravice, na Madjarskem pa nobenih.

Na konferenci v Stresi bodo razpravljali predvsem o naslednjih vprašanjih: 1. Meja ob Reni, 2. Avstrija in njena neodvisnost, 3. vzhodna vprašanja in vzhodni pakt. Največje težave bo povzročilo vzhodno vprašanje, ker je napetost med Berlinom in Moskvo glavni vzrok sedanjega napetega evropskega položaja.

Kot rezultat Edenovih obiskov navajajo angleški listi, da so ti obiski dokazali, da mir ni v tej meri ogrožen, kakor se je mislilo, da bi bilo mogoče odpor Poljske proti kolektivnemu paktu še premagati in tudi Nemčijo pridobiti za bolj pomirljivo stališče. Niti ena država ni izrazila agresivna proti drugi. Potrebno pa je, da Anglija vedno odločno naglasi svoje stališče.

Poljski veleposlanik v Rimu je sporočil italijanski vladi, da bo Poljska z vsemi sredstvi branila svojo nevtralnost. Zato bo z vsjo silo branila status quo v vzhodni in srednji Evropi in zato ne bo sklenila niti z Nemčijo niti z Rusijo nobene nove pogodbe.

Anglija je po poljskih vestih predložila Franciji nov načrt vzhodnega pakta. Novi pakt naj bi imel enako obliko kakršno ima pakt o Društvu narodov. Na pakt v takšni obliki bi mogle pristati tudi Nemčija in Poljska.

Sovjetski zunanji minister Litvinov je povabil dr. Beneša v Moskvo. Dr. Beneš je povabil sprejel. V Moskvo odpotuje pa šele po Lavalovem obisku.

Nemčija namerava zgraditi posebno bojno brodovje proti Rusiji, ki se bo imenovalo baltičsko brodovje. Posebnost tega brodovja bo »neboreča se križarka«, ki bo imela okoli 22.000 ton nosnosti, in ki ne bo namenjena za boj, temveč bo služila kot opazovalna križarka za generalni štab brodovja.

Hitlerjev namestnik v stranki, Hess, je izjavil, da bo nova nemška vojska prav tako močna kakor je bila stara cesarska.

Ameriški mornariški minister Swanson je izjavil, da so Združene države Severne Amerike načelno za udeležbo Nemčije na pomorski razorožitveni konferenci.

Pri nedeljskih volitvah v Gdansk u dobili narodni socialisti okoli 60% vseh glasov. V primeri z l. 1933 so napredovali za 30.000 glasov. Socialni demokrati so ohranili svojo pozicijo in dobili ko leta 1933 nad 37.000 glasov. Teror narodnih socialistov je bil pri volitvah zelo močan.

V grški vladi so se izvedle te izpremembe: ministrski predsednik Caldaris je prevzel tudi finančno ministrstvo, vojni minister Kondilis je postal podpredsednik vlade, za novega zunanjega ministra pa je imenovan minister brez listnice Mihailis.

Vojno sodišče v Solunu je obsodilo polkovnika Volanisa, ki se je na čelu svojega konjeniškega polka pridružil revolucionarjem, na smrt. Sodba je bila še takoj drugi dan izvršena. Je to prva smrtna obsodba proti venizelističnim upornikom.

Britanski poslanik v Bukarešti je protestiral pri rumunski vladi, ker da ovira angleški uvoz.

Gil Robles, vodja španskih katolikov, je v ostri opoziciji s sedanjo špansko vlado. Vsi njegovi pristaši so na njegov poziv odstopili kot župani in okrajni poslanci. Vsem pristašem je naročil, da se začno pripravljati na volitve, ker je po njegovem mnenju razpust parlamenta le še vprašanje kratkega časa.

Irski parlament je sprejel zakonski načrt, s katerim se uvaja za vse državljane Irske irska narodnost in irsko državljanstvo. De Valera je izjavil, da bo s tem popolna ločitev Irske od Anglije izvedena.

Ameriški senat je sprejel zakonski načrt, po katerem se bo izdalo za javna dela skoraj 5 milijard dolarjev.

Več zastopnikov nemške industrije je bilo iz neznanih razlogov iz Rusije izgnanih.

Blizu gradu Akasaki na Japonskem so prijeli tri Korejce, ki so hoteli umoriti mandžurskega cesarja, ki biva te dni na obisku pri japonskem cesarju.

Mednarodno razsodišče v Haagu je izreklo, da je grški protest proti ukinjenju grških šol v Albaniji upravičen.

Denarstvo

Občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo

Promet se je zopet dvignil.

Pod predsedstvom g. Andreja Šarabona je bil v petek, dne 5. t. m. XV. redni občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. Predloženo bilanco za poslovno leto 1934. je zbor soglasno odobril. Dobiček znaša 2.275.945,55 Din in se bo, kakor se je sklenilo, razdelil tako, da se izplača delničarjem 10% dividenda v skupnem znesku 1.250.000 Din, s 150 tisoč Din se dotira rezervni sklad za dubiozne terjatve in s 100.000 Din pokojninski sklad nastavlencev. Za obče koristne namene je bilo določenih 50.000 Din, na tantienah se izplača v smislu pravil 137 tisoč 440,06 Din, ostanek, 588.505,49 Din pa se prenese na nov račun. Dividenda se začne izplačevati pri zavodovi blagajni dne 1. maja.

Iz poročila posnemamo, da je promet prvič po štirih letih spet znatno narasel, medtem ko je zadnja leta stalno padal, kar je vsekakor znamenje izboljšanja naših gospodarskih razmer.

Na dnevnem redu so bile tudi volitve v upravni svet in nadzorstvo. Izvoljeni so bili v upravo gg.: Andrej Šarabon, predsednik; Josip Luckmann, podpredsednik; dr. Vladimir Ravnihar, podpredsednik; dr. Karel baron Born, veleindustrialec v Trzinu; Rado Hribar, predsednik Mestne hranilnice ljubljanske; dr. Pavel Pestotnik, profesor v pokojju; Adolf Ribnikar, sekcijski šef ministrstva za socialno politiko v pokojju; dr. Jurij Skoberne, odvetnik v Celju; Avgust Testi, ravnatelj Kreditnega zavoda; Avgust Westen, veleindustrialec v Celju; dr. Fran Windischer, generalni tajnik Zbornice za TOI v pokojju; v nadzorstvo pa gg.: m. ph. Rikard Sušnik, lekarnar v Ljubljani; Janko Bleiweis, trsteniški, magistratni nadsvetnik v pokojju; dr. Mirko Božič, ravnatelj Hranilnice Dravske banovine v Ljubljani; Josip Olup, skovalec in posestnik v Ljubljani; Franc Urbanc, veletržec v Ljubljani; Miroslav Urbas, trgovec v Ljubljani.

Na zboru se je tudi sklenilo darovati za spomenik Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju 10.000 Din.

Priv. agr. banka v l. 1934.

V nedeljo je bil občni zbor Priv. agr. banke v Beogradu. Zbora se je udeležilo lepo število delničarjev, ki so zastopali nad 580.000 delnic.

V poslovnem poročilu, ki ga je predložil upravni svet, se najprej naglašata velika pridobitev, da je bila lani tudi PAB izločena iz kmetijske zaščite. Zaradi težkega stanja kmetijskih dolžnikov je banka znižala zaščitenim kmetom obrestno mero na 6%, odplačilno dobo pa je podaljšala na 15, odn. 20 let. Zaradi teh olajšav se je dotok denarja okreplil in banka bo mogla, če bo dotok trajal, dati letos več posojil ko lani (ko jih je dala le za 18 milijonov Din).

V vseh petih letih je dala banka posojil v višini 1196,5 milijonov, od katerih je bilo dolgoročnih hipotekarnih za 569,9, zadružnih na menice in obveznice 324,1, za drugam 280,3, meničnih in lombardnih pa 22,1 milijona.

Poročilo naglašata nato, da je bila banka pri izterjavanju zapadlih terjatev kolikor mogoče prizanesljiva.

Gradnja bančne palače je veljala 27,1, od katerih je odpisano 7,9 milijona Din.

Čisti dobiček banke znaša 36,5 milijona Din. Od dobička gre za zajamčeno 6% dividendo 32,9 milijona, v rezervni sklad 0,5 milijona in 20% prostovoljno odstopljenih tantiem v višini 0,37 milijona tudi v rezervni sklad, ki s tem skupno naraste za 0,95 milijona. Tantiem se je izplačalo skupno uradništvu in upravi ter nadzorstvu za 1,46, za dividendo državi in razredni loteriji pa se je nakazal 1 milijon Din. Ostanek se je prenesel na novi račun.

Hranilne vloge na Češkoslovaškem zopet rastejo

Pri 359 čl. hranilnicah so v januarju (brez pripisov obresti) narastle hranilne vloge za 157 milijonov Kč (l. 1934 za 37 milijonov Kč). V februarju so se vloge ponovno dvignile za 66 (dočim so pred enim letom padle za 102) milijonov Kč. Skupno so vloge v dveh mesecih narastle za 223 milijonov Kč ter so dosegle vsoto 21 milijard. Večinoma so narastle vloge v čeških in slovaških hranilnicah, po dol-

gem času pa tudi v nemških, in sicer pri slednjih za 25 milijonov Kč. Hranilnice poudarjajo, da je znatno naraslo število vlagateljev in tudi onih z najmanjšimi vlogami. To dokazuje, da se je stanje zelo izboljšalo in da morejo na Češkoslovaškem ljudje zopet varčevati.

*

Mestna hranilnica v Mariboru izkazuje v bilanci za l. 1934 (vse številke v milijonih Din): hranilne vloge so nazadovale od 99,7 na 92,4, vloge v tek. računu pa so narasle od 25,5 na 27,4. Hipotekarnih posojil je bilo vrnjenih za skoraj 5 milijonov in so znašala koncem leta 51,4. Občinska posojila so znašala 30,7, kreditni saldo 21,7, goto-

Trgovina v Rusiji

V zadnjih letih ni bilo v Rusiji bolj perečega vprašanja, kakor vprašanje kruha. Vzrok je v tem, ker ni več v Rusiji svobodne trgovine. Vsa trgovina je osredotočena v državnih prodajalnah (katerih je okoli 100.000) in v poldržavnih zadružnih (okoli 250.000). Na trgu smejo prodajati živila samo kmetje, ki so člani socialističnih kolektivnih gospodarstev (kolhozov). Zasebniki smejo prodajati iz rok ali voz le sadje, igrače in podobne drobnarije. Vsaka druga zasebna trgovina se ostro kaznuje kot velik zločin.

V sedanji Rusiji se ne more kupovati, kar si kdo hoče, zlasti ne najpotrebnejših stvari samo zato, ker ima kdo denar, da te stvari plača. Da imate pravico prostega nakupovanja, morate imeti dovolj odgovorno mesto ali v komunistični stranki ali pa v katerem podjetju ali tvornici, ki je za stranko važna. Kdo sme in v kakšnem obsegu nakupovati za svoj denar, se je doselej najbolj videlo pri nakupovanju kruha v državnih ali zadružnih prodajalnah.

Državlani, ki so bili zaslužni za komunistično stranko, so smeli na dan kupiti 1,5 do 2 kg kruha, in sicer zelo poceni. Drugi so bili razdeljeni v skupine z ozirom na svojo pomembnost za sovjetski režim ter imeli pravico na eno četrtinko do eno osminko kilograma kruha, državljani pa, ki jih komunistična stranka ni potrebovala, sploh niso imeli nobene pravice do kruha. Približno isto velja tudi za nakup vseh drugih potrebščin.

Najuplivijsi člani komunistične stranke imajo za sebe posebne »zakritije razpredelitelji« (zaprete trgovine), v katerih nihče drug ne more kupovati. V teh trgovinah se more dobiti vse, kar kdo hoče in v poljubnih množinah. Cene v teh trgovinah so zelo nizke. Posebne ugodnosti pri nakupu stvari so dovoljene najboljšim »udarnikom« in strokovnjakom (specialistom), ki jih sovjetska vlada sedaj najbolj

vina 0,7, nepremičnine 3,2. Hranilnica ne izkazuje čistega dobička, ker je mnogo odpisala, zlasti vojnih posojil.

Upravni odbor Švicarske narodne banke je razpravljal o posledicah razvrednotenja belgijske valute in prišel do zaključka, da ni razloga, da bi se zaradi belge izpremenila švicarska devizna politika.

Dividenda Amsterdamske banke, ki je največji denarni zavod Nizozemske, znaša za lani zopet 4%. Čisti dobiček banke je znašal lani 2.420.000 hol. goldinarjev.

Vrškačka pučka banka je imela lani 0,35 novih in 11,49 milijona starih vlog. Delniška glavnica znaša 3, rezervni fond pa 0,3 milijona Din. Čisti dobiček banke 40.320 Din.

potrebuje. Vsi drugi državljani pa nakupujejo z raznimi pravicami v državnih in zadružnih prodajalnah. Najmanj favorizirani državljani morajo kupovati pri »kolhozrukih« na trgu, kjer so cene za živila od 5 do 3 krat višje ko v državnih ali zadružnih prodajalnah.

Posledica tega je, da ima v praktičnem življenju rubelj vedno drugo ceno in da se ta ravna po njegovem lastniku. Vplivni komunisti dobe za svoj rubelj v svojih zaprtih trgovinah veliko blaga. Delavci in nameščenci morejo za isti rubelj kupiti v državnih in zadružnih prodajalnah sicer mnogo manj blaga, a vendarle še prime-roma mnogo. Tisti pa, ki se smatrajo za neprijatelje sovjetskega režima, dobe za isti rubelj že silno malo.

Kot neprijatelji komunističnega gibanja se smatrajo: kmetje, ki niso postali člani kolhozov (in katerih je danes v Rusiji še okoli 40 milijonov), preje bogati kmetje, kazaki, bivši trgovci, obrtniki, ki so imeli po 2 do 3 pomočnike, duhovniki vseh ver, bivši uradniki in oficirji, ostanke inteligence, buržoazije in aristokracije. Vsi ti trpe silno pomanjkanje in mnogi umro zaradi lakote.

Delavcev, kolektivnih kmetov, državnih nameščencev in onih v drž. podjetjih, specialstov ter članov komunistične stranke, vseh teh je z rodbinskimi člani okoli 90 milijonov. Od teh nihče ne trpi bede in za ruske razmere so celo dobro preskrbljeni z vsem.

S prvim januarjem pa je bila proglašena prosta prodaja kruha, moke, zdraba in podobnih živil za vse državljane sovjetske Rusije in po določenih cenah. Vendar pa sme vsak kupiti na dan le 1-2 kg kruha. Za večino prebivalstva pomeni to veliko olajšanje. Ni pa še uvedena svobodna trgovina tudi za druge življenske potrebščine, ko čevlje, obleko itd.

Drinska banovina: Kasumović Kasim Ibrahim, trg. z mešanim blagom, Bosanski Šamac; Kreditni zavod pošt. in telegrafskih nameščencev, Sarajevo; Mulaosmanović Mehmed, trg., Tuzla.

Zetska banovina: Živković Lazar, Novi Pazar.

Donavska banovina: Progoce Milosav, trg., Miloševac.

Moravska banovina: Gajić Radomir, trg., Dolnji Milanovac; Radulović Stanoje, pek, Čuprija; Risančević Živojin, trg., Kursumlije; Simonović Živadin, Šangarovac; Spasić Borislav, opankar, Rasežica.

Vardarska banovina: Bogdanović Vasilje, Vukovo; Dimitrijević Tome, trg. z usnjem, Bitolj; Manojlović Paja, trg., Skoplje.

Beograd, Zemun, Pančevo: Baltić Živka, učiteljica, Beograd.

POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Savska banovina: Gostil Vladimir, Hraščin-Trgovišče; Hrišl Leon, lastnik parfumerije Ema, Bjelovar; Kunštek Viktor i Darinka, Zagreb; Schneller M., trg. z manufakturnim blagom, Zagreb, Praška 4.

Primorska banovina: Jadranska ribarska zadruga r. z. z. o. z., Split.

Donavska banovina: Horn Josip, klobučar, Apatin.

POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE V KONKURZU:

Drinska banovina: Kajon Blanka, trg., Sarajevo.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. Vse druge podrobne informacije, kakor o naročnikih, kvotah itd. daje tajništvo društva.

Dobave-licitacije

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 18. aprila ponudbe o dobavi 500 kg firneža, 150 kg olja za mazanje, 20 klin-gerit-plošč, 15 kg grafita v prahu, ventilov, sesaljk, libel, meril in drugega orodja; do 25. aprila pa o dobavi naprav za ventile kompresorjev.

Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 18. aprila ponudbe o dobavi vijakov in matic.

Direkcija drž. železnice v Subotici sprejema do 18. aprila ponudbe o dobavi 1500 kilogr. šamotne moke in 1200 šamotnih opek.

Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 18. aprila ponudbe o dobavi orodja, 10.000 kg negašenega apna, 20.000 kg portland-cementa, 200 m³ peska, 250 kg pločevine in 550 kg železa.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 18. aprila ponudbe o dobavi 60 omotov krovne lepenke, 60 kg laka, 11.000 opek, 40 lopat, 30 krampov, 200 kg karbolineja, 1000 kg cilindrskega olja in 80 rezervnih stekel za mazalice.

Pri Komandi mornarice v Zemunu bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 23. aprila za dobavo 60.000 kg mila, dne 24. aprila za dobavo 10.000 ton premoga, dne 25. aprila pa za dobavo 41 ton strojnega olja, 26 ton motornega olja, 2 tona cilindrskega olja in 600 kg kompresnega olja. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Nabava 5000 kg bencina. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje dobavo 5000 kg mešanega bencina z ofertno licitacijo na dan 29. aprila t. l. Pogoji v pisarni direkcije po ceni 10 Din.

Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 25. aprila ponudbe o dobavi kemikalij, čopičev itd.; do 7. maja pa o dobavi barv, cinkovega belila, firneža, terpentinskega olja, sikativa, laka, krede itd.

Razpisane so naslednje ofertne licitacije:

Dne 24. aprila pri Upravi drž. monopolov v Beogradu za dobavo ovojnega materiala.

Dne 29. aprila pri Upravi smodnišnice v Kamniku za dobavo 40.000 kg parafina in 30.000 kg žvepla; dne 30. aprila za dobavo 100.000 kg kalijevega solitra.

Dne 18. aprila bo pri ekonomskem oddelku Gen. direkcije, drž. železnice v Beogradu ofertna licitacija za dobavo porcelanastih školjk za klobaze in umivalnike; dne 23. aprila pa za dobavo instalacijskega materiala za vagonsko električno razsvetljavo. — (Pogoji na vpogled pri strojnem oddelku Dir. drž. žel. v Ljubljani.)

Zakup in gradnja kioska za menjalnice na postaji Rakek se oddata z licitacijo dne 23. aprila pri Direkciji drž. železnice v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji, Ljubljanski dvor, soba št. 59 oz. 53, vsak delavnik med 10. in 12. uro.)

Bilance

Hrvatska banka d. d. v Zagrebu: del. glavnica 20.000.000; čisti dobiček 1.652.745; upniki 19,5, dolžniki po tek. rač. 106,9, vloge 149,5 milijonov Din.

Živnostenska banka izplača za l. 1934. 6% dividendo (l. 1933 le 5%). Iz čistega dobička je bilo odkazano nadalje rezervnemu fondu 1,15 milijona, za tantieme 0,6 milijona, na novi račun pa je bilo preneseno 3,7 milijona Kč. Za novo palačo, ki se prične še letos graditi, ima banka pripravljenih že 18 milijonov Kč in gen. dir. dr. Preiss je izjavil na občnem zboru na vprašanje nekega delničarja, da bo banka vsa gradbena dela plačala takoj v gotovini. Za predsednika upravnega sveta je bil zopet izvoljen Fr. Hruška, za podpredsednika pa dr. Jar. Preiss in dr. Illner. Za predsednika nadzorstvenega sveta pa Fr. Chvála.

Službeni listi

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 6. aprila objavlja: Izpremembo in dopolnitev odločbe o uvrstitvi in nazivu banovinskih cest in njih označbi s številkami. — Ukinitve prepovedi izvoza orehovega lesa. — Popravek k uredbi o krošnjarstvu. — Navodila za presejo barvnih znakov oikastega goveda. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Seznam spodaj navedenih povpraševanj po našem blagu je sestavljen od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine (Zavod za unapredjivanje spoljne trgovine, Beograd, Ratnički dom) na podlagi vprašanj, ki jih je prejel iz tujine.

Na ta način je zbral Zavod velik naslovni material. Kdor se zanima za eno od ponudb ali povpraševanj, navedenih v seznamu, naj piše zavodu in pri tem navede: številko, pod katero je povpraševanje navedeno, točno označbo vrste blaga, način embalaže z ozirom na tržne uzance, razpoložljivo količino blaga, ceno, kalkulirano po možnosti cifi pristanišče države, kamor naj gre blago ali pa franko naša meja, plačilne pogoje in rok dobave. Istočasno naj se pošljejo tudi vzorci blaga.

Zavod pripominja, da za boniteto tujih tvrdk ne jamči.

Ce zahteva naša tvrdka nove možnosti za plačevanje svojih prispevkov v tujini, se objavi njena ponudba v posebnem biltenu, ki se brezplačno razpošilja tujim interesentom.

Les in lesni izdelki:

- 344 — Begles-Bordeaux: topolov in jesenov les;
- 345 — Sfax: deske iz jelovine;
- 346 — Halle na Sali: smrekov in drug gradbeni les;
- 347 — Praga: bosanski borov les za izvoz v Nemčijo in parjena bukovina za izvoz v Anglijo.

Deželni pridelki in zdravilne rastline:

- 348 — Jaffa: ponuja se zastopnik za razno seme in mleto papriko;

- 349 — Geneve: ponuja se zastopnik za razna živila;
- 350 — Johannesburg: živila vseh vrst;
- 351 — Liverpool: ponuja se zastopnik za živila;
- 352 — Neuss: seme oljnatih rastlin;
- 353 — Curih: zdravilne rastline;
- 354 — Pointe-a-Pitre (Guadeloupe): sočivje, fižol, oves;
- 355 — Carigrad: zdravilne rastline;
- 356 — Aschaffenburg: trs;
- 357 — Brinove jagode;
- 358 — Anvers: fižol.

Proizvodi sadjarstva in vinarstva:

- 359 — Johannesburg: vina, močna žganja in likerji;
- 360 — Geneve: namizna in desertna vina;
- 361 — Jaffa: vse vrste vina;
- 362 — Bruselj: suho in konzervirano sadje.

Živila, perutnina in ribe:

- 363 — Berlin: žima živih konj;
- 364 — Pointe-a-Pitre (Guadeloupe): mesne konzerve;
- 365 — Dunaj: sladkovodni raki;
- 366 — Berlin: sladkovodni raki;
- 367 — Anvers: suhomesnati izdelki.

Rude in kamni:

- 368 — Praga: oniks, marmor zlate in zolte barve;
- 369 — Buchholz: lojavec.

Industrijski izdelki:

- 370 — Dunaj: bolhač v prahu;
- 371 — London: vse vrste ščetk;
- 372 — Pointe-a-Pitre: osoljen in sladek biskvit.

1933 pa 1,229.726 ton v vrednosti 260,3 milijona lir.

Francoska vlada je sklenila, da zaradi razvrednotenja belgijskega franka zniža belgijske uvozne kontingente za usnje, kože in usnjenih izdelkov za polovico.

Turški kmetijski minister je izdelal zakonski načrt o gojitvi bombaža z dolgim vlaknom. Načrt se nanaša na pet let.

Italijanski vojni minister je izjavil, da se bodo za krmo konj mesto ovsu začeli uporabljati odpadki od riža, da se s tem zniža uvoz ovsu.

Roosevelt namerava odpovedati trgovske pogodbe z Nemčijo, Italijo, Dansko in Portugalsko, ker so v sedanjih pogodbah tarife za ameriško blago neugodne.

Jeklena industrija v U. S. A. dela s polno paro in je v prvih 3 mesecih lanskega leta izdelala 1,744.272 ton, dočim lani v istem času je 1,504.015 ton.

V Kruppovih zavodih so znova začele obratovati tri visoke peči, ki so stale že od l. 1931. Vzrok te prosperitete je seveda v nemškem oboroževanju.

Stržena uničuje naše vinograde

Banska uprava Dravske banovine opozarja, da se je pojavila na naših vinogradih posebna bolezen, ki jo povzroča posebna glivica na strženu trtu. Od te glivice napadene trte začno polagoma hirati, ker stržen počasi počrni, nato dobi razpokline in začenja razpadati. Ker se bolezen lahko prenaša, je izdala banska uprava obsežne ukrepe, da se bolezen omeji in zatire.

KLIFEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvaja
najsolidnejše
KLIFARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Doma in po svetu

Spominska razstava na blagopokojnega kralja je bila v soboto otvorjena v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu. Razstavo je organiziral poseben odbor, v katerem so z izredno vneto sodelovale tudi naše narodne dame. Razstava je lepo aranžirana in jo najtopleje priporočamo.

V Zagrebu bodo kandidirali na listi predsednika vlade: minister dr. Vrbanić, dr. Jutriša, upravitelj nadškofovih posestev Mahnik in inž. Kabalin.

Za mesto Beograd je bila določena naslednja kandidatna lista na listi predsednika vlade. 1. dr. Kosta Kumanudi, 2. notranji minister dr. Popović, 3. Jeremija Protić, pomočnik notranjega ministra v p. 4. Mihajlo Stojadinović, kotlar in obrtniški kandidat ter Bora Gjurić, kandidat trgovstva.

Izvršilni odbor Hodjerove Jugoslovanske narodne stranke je sklenil, da postavi stranka v vseh okrajih samo solo-kandidature. Kandidatna lista stranke za Slovenijo je bila že objavljena.

Pomočnik notranjega ministra Radomir Todorović je umrl zaradi vnetja slepiča. Pokojnik je bil eden najodličnejših naših upravnih uradnikov.

V Rumuniji so bile otvorene jugoslovanske ljudske šole v vseh okrajih zapadne Transilvanije, v katerih je vsaj 20 jugoslovanskih šoloobveznih otrok.

Preiskava o marsejskem atentatu je zaključena. Proces bo v mestu Aix-en-Provence, kamor so že poslali vse akte. Tudi morilci bodo v kratkem prepeljani v to mesto.

Za ravnatelja Drž. razredne loterije je imenovan dr. Radomir Popović, bivši šef oddelka v Drž. hip. banki.

Predsednik zagrebške občine Erber je prepovedal občinskim nameščencem, da ob razpisu služb prosijo občinske svetovalce za intervencijo v svojo korist.

Proračun Primorske banovine je znižal finančni minister od 47 na 36 milijonov dinarjev.

Znižana železniška tarifa po postavki 103 in 104 je dovoljena za celulozo, ki se nalaga s postaje Prijedor za postaji Domžale in St. Ilj. Znižana tarifa velja le za 10 tonske pošiljke in za one, ki so naslovljene na kakšno tvornico papirja ali lepence.

Tekstilna tvornica Zelenka in drug v Mariboru je odpovedala vsem delavcem, ker da ima že prevelike zaloge blaga. Tvornica je zaposlovala okoli 500 delavcev.

V tvornici Bate v Borovem in v vseh Bafinih prodajalnicah je skupno nameščenih 4500 Jugoslovancev in 15 Čehoslovancev. Povedati bi bilo še treba, koliko je v Jugoslaviji brezposelnih čevljarjev in čevljarjskih pomočnikov, da bi bila statistika popolna.

Bolgarska je izdala zakon o kontroli vseh izvoznih predmetov. Kontrola se nanaša tudi na zunanje lice predmetov, na njih kvaliteto, sortiranost in zunanjo obliko zavojev.

Čsl. narodno socialistični poslanci so vložili interpelacijo, v kateri zahtevajo omejitev trgovin z enotnimi cenami, ker je njih delovanje javnosti škodljivo. Vse te trgovine naj se močneje obdačijo.

Češkoslovaške tekstilne tvornice zahtevajo, da izda vlada naredbo, da morajo vse kolektivne tvornice obvezno skleniti kolektivne pogodbe, da se s tem prepreči konkurenca na podlagi zniževanja delavskih mezd.

Nemška vlada je omejila eksteritorialne pravice tujih poslaništev. Poslovni prostori poslaništev in stanovanja poslaničnikov ne veljajo več kot eksteritorialna.

Za zimsko pomoč so letos zbrali v Nemčiji 360 milijonov mark, lani pa samo 250 milijonov mark.

Palestina ima 1,100.000 prebivalcev. L. 1922 je imela Palestina samo 757.000 prebivalcev.

Prvo italijansko bojno trofeje so poslali te dni v Rim. Je to zastava, ki so jo izgubili Abesinci na ozemlju pri Ualuali.

Nemški kemiki so iznašli način, po katerem je mogoče iz odpadkov izdelovati gradbeni material, ki je negorljiv in ki ga je mogoče uporabljati za poljivost in za zidove. Novi gradbeni material bo baje silno poceni.

Italijanski dirkač Cattaneo je pri dirkalskih avtomobilskih tekmah v Chateau Thierry zavozil v polnem diru v občinstvo. 9 ljudi je bilo na mestu mrtvih, 20

pa težko ranjenih, od katerih se več bori še s smrtjo.

Potniško letalo, ki opravlja službo na progi Praga—Amsterdam, je blizu Kassla treščilo na tla. Oba pilota in oba potnika so se ubili.

Strahovit ciklon je divjal ob Misisipiju. 14 oseb je bilo ubitih.

Tržna poročila

Tržne cene v Celju

dne 1. aprila 1935

Govedina: 1 kg volovskega mesa I. vrste od Din 6—10, kravjega mesa 6, v ampov 4—5, pljuč 4—5, jeter 8, ledvice 8, loja 5.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste Din 10—12, II. vrste 8—10, jeter 8, pljuč 8.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa od Din 12—14, pljuč 8, jeter 7, glave 8, parklicev 6, slanina domače 14, slanina hrvaške 15, slanina soljene 15—20, slanina na debelo 14, sala 15, suhe slanina 18—20, mašči 16, šunke 18—20, prekajenega mesa 14—18, prekajenih parklicev 8, prekajene glave 10, jezika 16.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa Din 4.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 26, suhih kranjskih 30, 1 kom. kranjske klobase Din 3—3,30, 1 kg braunšviških 10, salami 50—60.

Perutnina: 1 piščanec večji Din 16, kokoš 18—20, domači zajec 5—10.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 22, čajnega masla 24, masla 20, bohinskega sira 24—28, trapistovskega sira 13—20, ementalkega sira 80, sirčka 6, eno jajce 0,40.

Kruh: 1 kg belega kruha Din 4, polbelega kruha 3,50, črnega kruha 3, mala žemlja 0,50.

Sadje: 1 kg jabolk Din 6, orehov 6, luščenih orehov 20, suhih češpelj 6—10, suhih hrušk 7, ena limona 0,75.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 76, Santos 52, Rio 42, 1 kg pražene kave od 52—98, čaja 76—100, »kristal« belega sladkorja 13,50, sladkorja v kockah 15,50, sladkorja v prahu 16, medu 18—20, kavne primesi 16, riža od 4,50 do 10, 1 liter namiznega olja 12, olivnega olja 16—30, bučnega olja 11, vinskega kisa 4, navadnega kisa 3, petroleja 7, špirta denat. 11, 1 kg soli morske 2,75, soli kamene 3,50, popra 38—40, paprike 26, sladke paprike 30, testenin 6—10, mila 11, sveč 15, kvasa 30—34, marmelade 8, 18, 28.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 00 na debelo Din 2,60, na drobno Din 2,80, št. 0 na debelo 2,60, na drobno 2,80, št. 2 na debelo 2,40, na drobno 2,60, št. 4 na debelo 2,20, na drobno 2,40, št. 5 2,30, št. 6 na debelo 2, na drobno 2,20, 1 kg ržene enotne moke 2,75, pšeničnega zdroba 3,25, koruznega zdroba 2, pšeničnih otrobov 1,50, koruzne moke 1,75, ajdove moke 3,50, kaše 3,50, ješprenja 3,25, ovsenega riža 7.

Žito: q pšenice Din 180, rži 160, ječmena 170, ovsu 130, prosu 160, koruze 125, ajde 160, fižola 250—350, graha 500—1200, leče 1200.

Krma: q sladkega sena Din 45—50, polsladkega sena 40, kislega sena 35, slamu 30, prešana stane 5 Din več.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnate solate italijanske Din 16, endivije 10, 1 krožnik regrata, motovilca in zgodne drobne solate po 1,50, 1 kg radiča 16, poznega zelja 5, kislega zelja 3, ohrovtu 5, karfiola 8 do 10, 1 krožnik špinacije 1,50, 1 kg čebule 2,50, česna 6, krompirja poznega 1, kisle repe Din 2.

Radio-Ljubljana

Sreda, dne 10. aprila. 12.00: Smetana: Moja domovina I., II. (plošče). — 12.50: Poročila. — 13.00: Čas; Smetana: Moja domovina III., IV. (plošče). — 18.00: Plošče po željah. — 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 19.00: Sokolsko predavanje. — 19.20: Čas, jedilni list, program za četrtek. — 19.30: Nac. ura. — 20.00: Prenos opere iz Ljubljane, v odmoru: čas in poročila.

Četrtek, dne 11. aprila. 12.00: Koncert godbe republ. garde na ploščah. — 12.50: Poročila. — 13.00: Čas, citre in mandoline na ploščah. — 18.00: Uvertire na ploščah. — 18.20: Recitacije (Slavko Jan). — 18.50: Srbohrvaščina (dr. Mirko Rupel). — 19.20: Čas, jedilni list, program za petek. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Prenos opere »Carmen« iz milanske »Scale«. — 22.00: Čas, poročila. — 22.20: Radijski orkester.

Spedijsko podjetje

R. Ranzinger

Ljubljana Telefon 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora. Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Naročite in širite
Trgovski list!